

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 392/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **mesta Zvolen**, Námestie slobody 2525/22, Zvolen, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5ObdoK/5/2025 zo 17. marca 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. júna 2026 domáha vyslovenia porušenia základných práv vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žiada vysloviť aj porušenie „základného práva“ podľa čl. 64 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu, ktorým bolo zamietnuté jeho dovolanie v civilnom spore o jeho žalobe podľa § 78 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“).

II.

2. Sťažovateľ sa žalobou proti správcovi konkurznej podstaty domáhal vylúčenia pohľadávky. Šlo o pohľadávku úpadcu proti sťažovateľovi. Sťažovateľ o nej tvrdil, že ešte pred vyhlásením konkurzu zanikla započítaním. Okresný súd žalobu zamietol s tým, že sťažovateľ nemá právo k pohľadávke a majetok zo súpisu možno vylúčiť, len ak k nemu žalobca preukáže svoje právo. Podľa okresného súdu sa sťažovateľ môže brániť v spore, v ktorom ho správca žaluje o zaplatenie pohľadávky. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil. Stotožnil sa s jeho odôvodnením a uviedol, že zánik pohľadávky úpadcu proti sťažovateľovi nie jeho

majetkovým právom uplatniteľným vylučovacou žalobou. Nebol tak ani nebol dôvod vykonať sťažovateľom navrhovaný dôkaz (účtovníctvo úpadcu). Krajský súd dodal, že ohrozenie majetku sťažovateľa nezakladá jeho legitímáciu na podanie vylučovacej žaloby.

3. Najvyšší súd namietaným rozsudkom zamietol dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) uviedol, že krajský súd sa argumentáciou sťažovateľa vysporiadal a vysvetlil, prečo skorší zánik pohľadávky zapísanej do súpisu nezakladá dlžníkovi právo k tomuto majetku. K námietke sťažovateľa o nevykonaní dôkazu uviedol, že tento dôkaz smeroval k preukázaniu toho, či pohľadávka zanikla. Toto zistenie však nemohlo zmeniť záver o nedostatku legitímácie sťažovateľa na podanie žaloby. Okrem toho najvyšší súd uviedol, že podstatou vylučovacieho konania nie je abstraktná kontrola správnosti súpisu, ale rozhodnutie o tom, či majetok patrí do podstaty úpadcu alebo či k nemu má právo iná osoba.

4. Najvyšší súd vylúčil prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP z dôvodu odklonu od jeho rozhodnutí, keďže v skorších rozhodnutiach (1Obo/9/2019, 5Obo/90/2007, 4Obdo/6/2017 a 1ObdoV/24/2008) riešil situáciu, v ktorej bola žalobcom osoba, ktorá tvrdila svoje právo k majetku zapísanému v súpise. Konštatoval prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodu, že sťažovateľom predložená otázka nebola jeho rozhodnutiami riešená. Dospel k záveru, že dlžník pohľadávky zapísanej do súpisu konkurznej podstaty, ktorý tvrdí, že táto pohľadávka zanikla, nie je podľa § 78 zákona o konkurze nositeľom práva na vylúčenie pohľadávky zo súpisu, a preto nie je legitimovaný na podanie vylučovacej žaloby. Vychádzal z toho, že ak dlžník tvrdí, že pohľadávka zanikla, nejde o uplatnenie jeho práva k zapísanému majetku, ale o obranu proti uplatnenému nároku. Táto obrana má byť uplatnená v konaní o zaplatenie alebo v inom spore. Najvyšší súd dodal, že opačný výklad by viedol k rozšíreniu účelu vylučovacieho konania nad rámec zákona, keďže vylučovacia žaloba neslúži na preskúmanie existencie pohľadávok úpadcu (preventívnu kontrolu správnosti súpisu), ale na ochranu subjektívneho práva k majetku zapísanému do súpisu.

III.

5. Podľa sťažovateľa najvyšší súd prijal formalistický výklad § 78 zákona o konkurze. Opakuje svoju argumentáciu o tom, že zápis neexistujúcej pohľadávky do súpisu sám osebe predstavuje zásah do jeho majetkovej sféry, pretože správca môže pohľadávku vymáhať alebo speňažiť a núti ho znášať riziko ďalších sporov. Konanie o zaplatenie vedené správcom nie je rovnocenným prostriedkom ochrany, pretože nevedie k odstráneniu zápisu pohľadávky zo súpisu. Nepriznaním legitímácie v spore tak zostal bez účinného prostriedku na odstránenie zápisu zo súpisu. Podľa sťažovateľa súdy predčasne uzavreli otázku jeho legitímácie, a tým mu znemožnili materiálne posúdenie pohľadávky. Najvyššiemu súdu vytýka, že potvrdil procesne nespravodlivý postup súdov, ktoré odmietli vykonať dôkaz o zániku pohľadávky.

IV.

6. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá. Rozporné so základným právom na súdnu ochranu je súdne rozhodnutie, odôvodnenie ktorého je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Rozporné s právom na spravodlivé súdne konanie je súdne rozhodnutie, ktorého dôvody sú založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe (Moreira Ferreira, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

7. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP treba uviesť, že najvyšší súd nezanedbal podstatu námietok sťažovateľa a preskúmal jeho námietky o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí okresného a krajského súdu a toho, že nebol vykonaný ním navrhnutý dôkaz. Záver najvyššieho súdu o dostatočnom odôvodnení rozhodnutí a o tom, že nebol dôvod vykonať dôkaz, nie je zjavne mylný. Je tomu tak preto, že rozhodnutia okresného a krajského súdu vychádzajú z odôvodneného záveru o tom, že existencia zapísanej pohľadávky nebola rozhodujúca pre posúdenie nedostatku legitimácie sťažovateľa na podanie vylučovacej žaloby, z čoho vyplynul i procesný záver okresného a krajského súdu o nevyhovení návrhu sťažovateľa na vykonanie ďalšieho dôkazu, ktorým mala byť zistená skutočnosť, ktorá nebola rozhodujúca pre posúdenie dôvodnosti žaloby.

8. Rovnako nemožno považovať za zjavne mylný právny názor najvyššieho súdu, ktorý viedol k zamietnutiu žaloby sťažovateľa. Podľa § 78 ods. 3 zákona o konkurze právo namietat' zápis v súpise si uplatňuje ten, koho majetok bol zapísaný do súpisu. Najvyšší súd z tohto ustanovenia vyvodil, že vylučovacia žaloba chráni právo k zapísanému majetku. Ak je zapísanou majetkovou hodnotou pohľadávka, nositeľom práva k nej je veriteľ, nie dlžník. Takýto výklad nepopiera účel § 78 ods. 3 zákona o konkurze. Argumentácia sťažovateľa smeruje k širšiemu poňatiu vylučovacej žaloby, podľa ktorého by ňou mohol dlžník dosiahnuť výmaz pohľadávky zo súpisu, ak pohľadávka neexistuje. Mylné však nie je rozlíšenie obrany proti existencii záväzku od práva k zapísanému majetku. Zánik záväzku započítaním je typickou hmotnoprávnou obranou proti uplatnenému nároku. Nie je právom k pohľadávke ako majetkovej hodnote zapísanej do súpisu.

9. Na ústavnej udržiateľnosti nemení nič ani to, že najvyšší súd označil právnu otázku za dosiaľ nevyriešenú. Rozhodujúce je, že najvyšší súd otázku identifikoval a vecne vysvetlil, prečo dlžník zapísanej pohľadávky nie je osobou aktívne legitimovanou na podanie vylučovacej žaloby. Správca konkurznej podstaty sťažovateľa žaluje o zaplatenie pohľadávky, ktorej vylúčenia sa sťažovateľ domáha. Práve v tomto konaní môže sťažovateľ namietat', že pohľadávka zanikla ešte pred vyhlásením konkurzu. To, že konanie o zaplatenie nevedie k výmazu pohľadávky zo súpisu, neznamená, že sťažovateľ nemá k dispozícii iný prostriedok na ochranu jeho hmotných práv.

10. Rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje racionálnu odpoveď na rozhodujúce dovolacie námietky sťažovateľa, čo vylučuje porušenie ústavných práv sťažovateľa. Námietka porušenia práva na samosprávu je zjavne neopodstatnená. Podľa § 136 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa vecou územnej samosprávy rozumie najmä právomoc a pôsobnosť obce, ako aj princípy samosprávy. Predmetom konania pred všeobecnými súdmi však bola otázka legitimácie sťažovateľa

na podanie vylučovacej žaloby. Šlo tak o procesný prostriedok ochrany tvrdenej majetkovej pozície sťažovateľa, nie výkon o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2026

Robert Šorl
predseda senátu